

METODE PRIKUPLJANJA I ANALIZE PODATAKA

Projektovanje organizacije

- Usmeno, 3 pitanja
- Praktični projekat
- Konsultacije četvrtkom od 16h u kabinetu 312
- <http://proorg.fon.bg.ac.yu/>

PRIKUPLJANJE I ANALIZA PODATAKA

- Klasičan projekat
 1. Analiza
 2. Projektovanje novog rešenja
 3. Plan primene novog rešenja
- U prvom koraku se ispituju postojeća stanja i uticaji svih relevantnih faktora koji utiču na konkretne dimenzije organizacione strukture, a u drugom koraku se pristupa njihovom povezivanju sa konkretnim rešenjima za pojedine dimenzije organizacione strukture

METODE

- Analiza sadržaja
- Sistematsko posmatranje
- Anketa
- Model organizacionog ledenog brega
- PEST analiza
- Analiza uticaja
- Metod scenarija
- ... Nastavak u sledećem broju ;)

ANALIZA SADRŽAJA

- Izvedena iz opštije istraživačke metode posmatranja
- Predmet posmatranja su postojeći dokumenti – sekundarna metoda koja se bazira na već prikupljenim i klasifikovanim podacima
- Vrste analize sadržaja
 - Kvalitativna (šta, kako)
 - Kvantitativna (šta, kako, koliko)

ANALIZA SADRŽAJA

- Podaci se ne koriste u nameni zbog koje su kreirani, već u cilju istraživanja
- Koriste se:
 - Postojeće organizacione šeme
 - Analize poslovnih rezultata iz ranijih perioda
 - Statistički pregledi poslovanja preduzeća
 - Statistički pregledi poslovanja spoljnih saradnika preduzeća
 - Rezultati prethodnih istraživanja
 - Stručna literatura
 - ...

ANALIZA SADRŽAJA

- Podaci koji se koriste mogu biti
 - Nepotpuni
 - Stari
 - Subjektivni
 - ... (Pa bilo je na dnevniku ?!?)
- Ovo je metoda za početak istraživanja, koja zacrtava grube smernice daljeg rada

SISTEMATSKO POSMATRANJE

- NAUČNO POSMATRANJE je organizovano, plansko i metodski izvedeno opažanje u cilju otkrivanja novih činjenica ili proveravanja naučnih hipoteza
- SISTEMATSKO POSMATRANJE obuhvata unapred određen skup događaja, stanja ili ponašanja koji se prate zbog veze sa predmetom istraživanja

SISTEMATSKO POSMATRANJE

- POSMATRAČ
 - Prikriven
 - Otkriven
 - Aktivan
 - Pasivan
- Status posmatrača utiče na ovu metodu
- Odabir perioda posmatranja
- Rezultati posmatranja (deskriptivni, grafički, video zapis...)

ANKETA

- Upitnik koji teži da standardizuje i objektivizuje određene odgovore razlikuje anketu i intervju
- Nije skupa, i u kratkom vremenu se može prikupiti puno podataka, i zato je jedan od najčešćih tehnika prikupljanja podataka u društvenim naukama.

ANKETA

- Važni momenti ankete:
 - Struktura ispitanika
 - Verbalni oblik pitanja (prilagođenost rečniku ispitanika)
 - Obim upitnika
 - Redosled pitanja (treba da bude logičan)
 - Dalja manipulacija sa upitnikom

ANKETA

- Vrste:
 - Otvorena
 - Zatvorena (2-10 odgovora)
- Internet
- Problemi:
 - Iskrenost (ako ispitanik nije anoniman)
 - Broj pitanja
 - Pravilna formulacija pitanja
 - Kvantifikovanje kvalitativnih odgovara i obrnuto

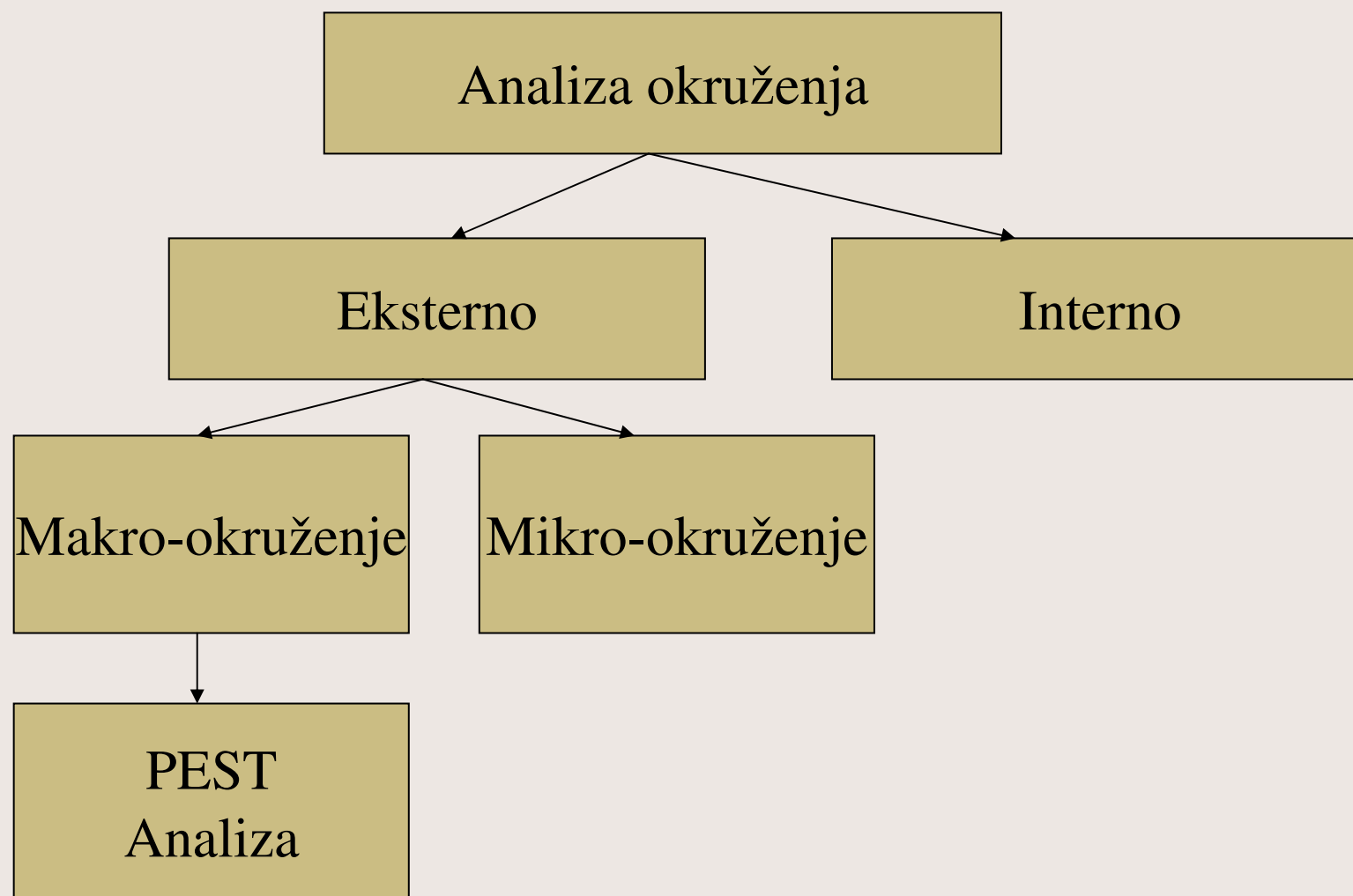
MODEL LEDENOG BREGA

- 9/10 ledenog brega se nalazi ispod površine
- Ledeni breg u organizaciji je sve ono što je obuhvaćeno formalnim sistemom kontrole
- Pitanje koliko je menadžment zainteresovan za saradnju sa konsultantima
- Najčešće se posmatra formalna organizacija, dok spoljni konsultanti zanemaruju neformalne pojave dok ne izazovu promene na vrhu “ledenog brega”

MODEL LEDENOG BREGA

- Problem se rešava metodama istraživanja neformalne organizacije
- Istražuju se lični ciljevi menadžera, nelegitimni i nelegalni načini rada, neformalne organizacione strukture, neformalne grupe, grupne norme, šeme međuljudskih odnosa, lobistički klanovi, zajedničke vrednosti, verovanja i poverenje)

PEST ANALIZA

PEST ANALIZA

- Pojedinačno, ali integralno se analiziraju četiri komponente okruženja
 - Političko-zakonodavna
 - Ekonomska
 - Socio-kulturna
 - Tehnološka
- Koji faktori okruženja utiču na organizaciju
- Koji su faktori najvažniji danas i biće najvažniji i u sledećih nekoliko godina

PEST ANALIZA – Političko-zakonodavni faktori

- Monopolsko zakonodavstvo
- Zakoni o zaščiti okoline
- Poreska politika
- Regulativa vezana za mednarodnu saradnjo
- Zakon o zapošljevanju
- Stabilnost Vlade

PEST ANALIZA – Ekonomski faktori

- Poslovni krugovi
- Trendovi Bruto nacionalnog dohotka
- Kamatne stope
- Snabdevanje novcem
- Inflacija
- Nezaposlenost
- Raspoloživi prihodi

PEST ANALIZA – Socio-kulturni faktori

- Demografija
- Raspodela prihoda
- Socijalni trendovi
- Promene životnog stila
- Odnos prema radu i zapošljavanju
- Potrošački faktori
- Nivo obrazovanja

PEST ANALIZA – Tehnološki faktori

- Državna ulaganja u istraživanje
- Državni i industrijski fokus tehnoloških faktora
- Nova otkrića
- Brzina tehnološkog transfera
- Stopa zastarelosti

PEST – Građevinsko preduzeće

Političko-zakonodavni faktori

- Zakoni o zaštiti okoline -ekološki zahtevi
- Poreska politika
- Neregulisani imovinsko-pravni odnosi – staro vlasništvo
- Stabilnost –lokalnih organa uprave
- Efikasnost državne administracije
- Stavovi vladajućih krugova prema pitanjima individualne stambene gradnje

Socio-kulturološki faktori

- Veliki broj mladih bračnih parova bez rešenog stambenog pitanja
- Revitalizacija srednje klase društva i njena ekspanzija
- Stvaranje povoljnijeg društvenog i ekonomskog ambijenta za rešavanje stambenih pitanja sopstvenim sredstvima
- Tradicionalna orijentacija ka formiranju porodičnog doma
- Malograđanske devijacije-težnja ka samoisticanju – pokazati se pred rođacima i prijateljima

Ekonomski faktori

- Brojnost konkurencije-preduzeća koja se bave istovetnom delatnošću
- Evidentan porast bruto nacionalnog dohotka i prosečnih plata stanovništva
- Povoljno kretanje na polju kreditne politike kamatnih stopa
- Relativno stabilna inflatorna kretanja
- Tendencija povećanja broja nezaposlenih i viškova usled procesa vlasničke transformacije

Tehnološki faktori

- Relativno mala brzina tehnološkog transfera (životni vek od pet do sedam godina)
- Zastarelost opreme kod većine konkurentskih preduzeća, a oprema uglavnom amortizovana
- Uspostavljanje poslovne saradnje sa naučno-obrazovnom institucijama i praćenje trendova tehnološkog razvoja

ANALIZA UTICAJA

- Uticaji okruženja se analiziraju, ali kao zakasnele posledice promena u okruženju
- Zbog toga se preduzeća ne prilagođavaju proaktivno, već reaktivno
- Zbog toga se pravi lista uticaja na preduzeće i njihovo povezivanje sa budućim događajima u okruženju
- Paralela sa PEST

METOD SCENARIJA

- Pravi se uprošćeni model predviđenih budućih situacija u kojima će preduzeće poslovati
- Preduslovi
 - Mali broj spoljnih uticaja
 - Ekspertsko znanje iz oblasti
- Najčešće se bira 2-3 najverovatnija scenarija

METOD SCENARIJA

- Vrste
 - Nezavisni
 - Strategijski
- Postupak
 - Korišćenjem pretpostavki
 - Korišćenjem lanaca zavisnosti

Studija slučaja

- Šezdesetih godina prošlog veka u Jugoslaviji nije bilo visokoškolskih ustanova koje su razmatrale organizaciju, što ne znači da se pojedinci, pa i određene institucije, nisu bavili problematikom organizacionih nauka i menadžmenta. Uz njihove napore i upornost da priđu uticajne političke strukture, polako su se formirale osnove koje su omogućile ostvarenje institucionalizovanog obrazovanja iz disciplina koje su, za vreme o kome se govori, predstavljale svojevrsnu ideološku "jeres".

Studija slučaja

- Posle 1963. godine pojavile su se prve inicijative za formalnim obrazovanjem u oblasti organizacije i osnovane su dve više škole za organizaciju rada, u Novom Sadu i Beogradu. Obe su nastale preobražajem postojećih viših škola za kadrovske službe.

Studija slučaja

- Posle nekoliko neuspelih, treća inicijativa za osnivanje fakulteta za menadžment je počela 1967. a uspešno je završena 1971. godine. Ovu akciju zvanično je započeo Jugoslovenski institut za ekonomska istraživanja. Zatim je akciju preuzela u tu svrhu osnovana Posebna interesna zajednica obrazovanja iz organizacije rada.

Studija slučaja

- Kod svih inicijativa za osnivanje ovog fakulteta polazni predlog naziva je bio fakultet za menadžment. Političari su smatrali da fakultet sa takvim nazivom asocira na kapitalistički sistem i da zato ne bi mogao biti osnovan. Tada je predložen naziv Fakultet, što je i usvojeno i zadržano sve do danas.

Studija slučaja

- Četvrtog novembra 1971. godine svečano je otvoren Fakultet Univerziteta u Beogradu (F). Osmog novembra 1971 je počela nastava za prvu generaciju studenata upisanih na prvu i treću godinu F-a.